

Spojená katolícka škola v Nitre

Materská škola Sv. anjelov strážcov

Poznávaj srdcom

Školský vzdelávací program

Materská škola svätých anjelov strážcov

Názov programu: „Poznávaj srdcom“
Stupeň vzdelania: predprimárne
Dĺžka štúdia: 3 roky
Vyučovací jazyk: slovenský
Študijná forma: celodenná
Druh školy: cirkevná

Predkladateľ:

Názov školy: Spojená katolícka škola
Materská škola Svätých anjelov strážcov
Adresa: Farská 19, 949 01 Nitra
IČO: 17055351
Riaditeľ školy: Mgr. Radoslav Rusňák
Koordinačtor pre tvorbu ŠkVP: PaedDr. Mgr. Iveta Matejková
Kontakty: tel.: 0910 842 979
mail: msfarskanr@msfarskanr.sk

Zriaďovateľ:

Názov: Rímskokatolícka Cirkev Biskupstvo Nitra
Adresa: Námestie Jána Pavla II. č.7, 950 50 Nitra
Riaditeľ DŠÚ: ThDr. Martin Michalíček, PhD.
Kontakty: tel: 037 7412801
fax.: 037 7412801
mail: skoly@nrb.sk

ŠkVP vydaný:

Prerokované v pedagogickej rade:

Prerokované v rade školy:

Schválené zriaďovateľom:

Podpis riaditeľa:

ThDr. Martin Michalíček, PhD.
riaditeľ DŠÚ

Mgr. Radoslav Rusňák
riaditeľ školy

PLATNOSŤ REVIDOVANIE	DÁTUM	ZMENY, INOVÁCIE, ÚPRAVY
Platnosť ŠkVP od	01. 09. 2024	

Obsah

1. Vlastné ciele a poslanie výchovy a vzdelávania	5
2. Stupeň vzdelania	6
3. Zameranie materskej školy	6
4. Dĺžka dochádzky a formy výchovy a vzdelávania	7
5. PODPORNÉ OPATRENIA V MŠ	9
6. Učebné osnovy	10
7. Vyučovací jazyk	11
8. Hodnotenie detí	12

1. Vlastné ciele a poslanie výchovy a vzdelávania

Ciele materskej školy:

- Rozvíjať osobnosť dieťaťa v duchovnej, mravnej, citovej, intelektuálnej i telesnej oblasti.
- Viesť dieťa od útleho veku k vytváraniu spoločenstva založeného na láske, porozumení a vzájomnej spolupráci.
- Podporovať vzťah dieťaťa k poznávaniu a učeniu formou hry.
- Rozvíjať tvorivosť dieťaťa a pomáhať mu objavovať jeho schopnosti a talenty.
- Viesť dieťa k Bohu, modlitbe, obete, schopnosti podeliť sa s priateľmi.
- Podporovať rodiny detí a úzko s nimi spolupracovať pri výchove detí.
- Viesť dieťa k úcte a rešpektovaniu autority v rodine, škole, spoločnosti i Cirkvi.
- Po všetkých stránkach pripraviť dieťa na školské vzdelávanie s dôrazom na rozvoj predčitateľskej gramotnosti.
- Podporovať vzťah dieťaťa ku knihám ako zdroju poznania.
- Do edukačného procesu zaraďovať metódy podporujúce pregramotné kompetencie a vytvárať tak základy pre rozvíjanie schopnosti dieťaťa učiť sa a vzdelávať po celý život.
- Vytvárať dieťaťu gramotne podnetné prostredie bohaté na tlač a písaný text, aby malo možnosť kedykoľvek prísť do kontaktu s textom v rôznych podobách.
- Podporovať vzťah dieťaťa k hudbe a hudobnej gramotnosti, zmysel pre rytmiku, vytvoriť deťom hudobne bohaté prostredie a tak pomáhať budovať jeho celoživotný pozitívny vzťah k hudbe.

Poslanie a vízia materskej školy:

- Posilňovať v deťoch úctu a lásku k Bohu, rodičom a všetkým ľuďom slovom i príkladom.
- Pomáhať rodine vo výchove dieťaťa v duchu katolíckej viery a morálky.
- Primerane veku rozvíjať v dieťati vzťah k Božiemu slovu, liturgii a Cirkvi.
- Rozvíjať v deťoch radosť zo života a vytvárať základ pre šťastný život tu na zemi i raz vo večnosti.

- Zodpovednou výchovou vytvárať v dieťati predpoklady pre úspešnú realizáciu svojho životného povolania, či už v rodine alebo Bohu zasvätenom živote.

2. Stupeň vzdelania

Predprimárne vzdelanie získa dieťa absolvovaním posledného roka školského vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole. Dokladom o získanom stupni vzdelania je osvedčenie o získaní predprimárneho vzdelania. Tento doklad vydá riaditeľ materskej školy len dieťaťu, ktoré absolvovalo posledný rok vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole

3. Zameranie materskej školy

Materská škola svätých anjelov strážcov je **organizačnou zložkou Spojenej katolíckej školy v Nitre**, ktorej zriaďovateľom je Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Nitra. Jej ostatné zložky Gymnázium sv. Cyrila a Metoda spolu so školským internátom a Základná škola sv. Svorada a Benedikta spolu so školským klubom detí vznikli už v školskom roku 1991/1992. Po spojení do jedného celku k 1.1.2005 tak škola poskytuje kontinuálne vzdelávanie a výchovu pre deti a mládež od 6 do 19 rokov.

Rozšírením počtu organizačných zložiek o Materskú školu svätých anjelov strážcov sme vyšli v ústrety mnohým rodinám, ktoré chcú pre svoje deti zabezpečiť zodpovednú výchovu a vzdelávanie od predškolského veku až po dospelosť. Veľká osemstočlenná rodina žiakov a študentov spojenej školy sa tak obohatila o najmenších súrodencov, ktorým je schopná poskytovať **vzdelanie a výchovu až po maturitu**.

Zriadenie materskej školy je nielen reakciou na akútny nedostatok týchto škôl v meste Nitra, ale i vedomá snaha poskytnúť pre kresťanské rodiny i všetkých ostatných záujemcov, ktorí súhlasia s výchovou a vzdelávaním v duchu katolíckej viery a morálky, alternatívu obohatenú najmä o **duchovný a morálny rozmer**.

Spojená katolícka škola má vlastného **duchovného správcu a sestry zasväteného života**, ktorí vytvárajú neobyčajne **širokú ponuku duchovných aktivít**. Duchovnými aktivitami ale i kultúrnymi, spoločenskými a športovými podujatiami vytvárajú všetci žiaci bez rozdielu veku jednu veľkú rodinu. Do nej budú začlenené i deti z materskej školy, samozrejme pri plnom rešpektovaní ich osobitostí.

Cieľom našej MŠ je čo najlepšie pripraviť deti pre prvý stupeň ZŠ, čoho súčasťou je aj rozvoj pregramotných schopností detí, predčitateľské schopnosti nevynímajúc. Deti budú schopné rozložiť slová na slabiky, rozlišovať hlásky, zvuky v okolí, rytmizovať text a pod. Osvojením si týchto schopností dosiahnu deti lepšie predpoklady zvládnuť následné V/V ciele v rámci už riadnej školskej dochádzky, a to rýchlejšie a efektívnejšie.

Materská škola sa nachádza v centre mesta a v jej blízkosti sa nachádza aj mestská knižnica, ktorú s deťmi navštevujeme a úzko s ňou spolupracujeme, čo je vhodným doplnením zamerania našej MŠ. Deti majú možnosť nielen mestskú knižnicu navštíviť, ale aj vypožičiavať si knihy a samozrejme využívame aj ich ponuku ako je čítanie, počúvanie a vzhliadnutie bábkových predstavení.

U detí sa koncepciu rozvoja predčitateľskej gramotnosti snažíme realizovať aj priamo v materskej škole. V triedach majú deti k dispozícii knižnicu a centrum gramotnosti v ktorom sa stretávajú so súborom aktivít, ktoré rozvíjajú ich vedomosti a poznatky v oblasti predčitateľskej gramotnosti. Naším zámerom je vytvárať prostredie pre podpora a rozvoj počiatkov písania a čítania, viesť deti k rozvíjaniu aktívneho počúvania s porozumením prostredníctvom čítania básničiek, rozprávok a príbehov, zámerne rozvíjať aktívnu slovnú zásobu detí, vytvárať komunikačne a literárne podnetné prostredie. Zámerné rozvíjanie predčitateľskej gramotnosti detí predškolského veku je potrebné uskutočňovať v spojení hovorenia, počúvania, čítania, písania, ktoré sú sprevádzané myslením, porozumením a pochopením. Podnetným prostredím oboznamovať a motivovať deti k čítaniu a písaniu. Poskytovať deťom v triedach texty vychádzajúce z reality (nápisy, oznamy, zoznamy), využívať prvky ako: slovné označenie predmetov a zariadení, sprievodné texty pri fotografiách detí, knihy a časopisy, ranný odkaz, kalendár dní, hracie kocky s písmenami, tabuľka na písanie.

4. Dĺžka dochádzky a formy výchovy a vzdelávania

Do materskej školy môžu byť prijaté deti vo veku od troch do šiestich rokov, ktoré sú rozdelené podľa veku do troch tried. Päťročné deti, resp. deti, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné, sa spravidla zaraďujú do jednej triede.

Predprimárne vzdelávanie je povinné pre dieťa, ktoré dosiahlo 5 rokov veku do 31.augusta. Povinné predprimárne vzdelávanie trvá jeden školský rok. Ak dieťa po dovŕšení šiesteho roku veku nedosiahne školskú spôsobilosť, bude pokračovať v plnení povinného predprimárneho vzdelávania ešte jeden školský rok za podmienok ustanovených v zákone.

Dĺžka dochádzky je teda **od jedného do troch rokov** podľa požiadavky rodičov. V prípade pokračovania plnenia povinného predprimárneho vzdelávania môže byť dĺžka dochádzky až 4 roky.

Materská škola svätých anjelov strážcov je **predovšetkým pre deti z katolíckych rodín**, iní uchádzači môžu byť prijatí iba vtedy, ak podpíšu **bezpodmienečný súhlas s výchovou a vzdelávaním v duchu katolíckej viery a morálky**. Termín podávania prihlášky do materskej školy stanovuje zriaďovateľ materskej školy Biskupský úrad v Nitre v zmysle platnej legislatívy.

Forma výchovy v materskej škole je **celodenná**, v prípade záujmu rodičov a kapacitných možností však poskytuje aj poldennú formu výchovy a vzdelávania.

Materská škola tiež v prípade potreby zastreší **individuálne vzdelávanie dieťaťa** (ako ekvivalent plnenia povinného predprimárneho vzdelávania realizovaného inštitucionalizovanou formou v materskej škole) v prípade, že mu plniť povinné predprimárne vzdelávanie v materskej škole neumožňuje jeho zdravotný stav, alebo o to požiada materskú školu zákonný zástupca. V prípade, že dieťaťu neumožňuje plnenie povinného predprimárneho vzdelávania jeho zdravotný stav, individuálne vzdelávanie mu zabezpečí materská škola a to v rozsahu najmenej dve hodiny týždenne. Pokiaľ o individuálne predprimárne vzdelávanie požiada zákonný zástupca dieťaťa, predprimárne vzdelávanie dieťaťa zabezpečí on prostredníctvom osoby spĺňajúcej požadované podmienky (ukončené najmenej úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie). Materská škola v spolupráci so zákonným zástupcom alebo zástupcom zariadenia určí obsah individuálneho vzdelávania dieťaťa najneskôr do 31.augusta. Zákonný zástupca dieťaťa alebo zástupca zariadenia potom zabezpečí účasť dieťaťa na povinnom predprimárnom vzdelávaní v materskej škole v priebehu mesiaca marec, kedy materská škola posúdi, či sa pri individuálnom vzdelávaní plní obsah individuálneho vzdelávania.

Výchova a vzdelávanie sa v materskej škole uskutočňuje prostredníctvom nasledujúcich foriem denných činností:

- hry a činnosti podľa výberu detí,

- zdravotné cvičenie,
- vzdelávacia aktivita,
- pobyt vonku,
- činnosti zabezpečujúce životosprávu (osobná hygiena, stravovanie, odpočinok).

Hry a činnosti podľa výberu detí sú samostatnou organizačnou jednotkou. Prebiehajú počas prichádzania a odchádzania detí z materskej školy. Zohľadňujú individuálne záujmy a potreby detí, pričom deti majú slobodu výberu. Môžu však byť aj učiteľkou navodzované, spravidla súvisiace s témou týždňa.

Zdravotné cvičenie prebieha pravidelne, každý deň, spravidla v triede, ale môže prebiehať aj v exteriéri. Samozrejmosťou je dodržiavanie hygienických zásad (prebieha pred jedlom – pred desiatou a vo vyvetranej miestnosti, prípadne vonku).

Vzdelávacia aktivita, sa rovnako ako predchádzajúce, viaže na tému týždňa. Jej kľúčovou úlohou je postupné sprostredkovanie vzdelávacích oblastí a dosahovanie výkonových štandardov u detí prostredníctvom plánovaných činností. Tieto prebiehajú rôznymi formami (individuálnymi, skupinovými, frontálnymi). Pri plánovaní a realizovaní vzdelávacích aktivít je potrebné dbať na individuálne schopnosti a potreby detí.

Pobyt vonku sa realizuje denne, iba v prípade mimoriadne nepriaznivých poveternostných podmienok sa skráti, prípadne sa nahrádza vhodnými pohybovými aktivitami v interiéri materskej školy. Súčasťou pobytu vonku môžu byť zdravotné cvičenia a vzdelávacie aktivity, pričom je dôležité ponechať dostatok času aj na spontánne pohybové hry detí, pretože plní významnú rekreačnú a zdravotnú funkciu.

Činnosti zabezpečujúce životosprávu zahŕňajú stravovanie detí, ktoré prebieha v pravidelnom čase (desiata, obed, olovrant) a odpočinok, ktorý sa zaraďuje po obede.

5. PODPORNÉ OPATRENIA V MŠ

Zámerom zavádzania podporných opatrení je plnohodnotné zapájanie detí do výchovy a vzdelávania a rozvíjanie ich vedomostí, zručností a schopností. V súhlase so zákonom č. 182/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony platný **od 1. septembra 2023.**

Podporné opatrenia (PO) sú vnútorne diferencované v katalógu podporných opatrení na tri nosné piliere:

1. *Všeobecné PO:* sú poskytované všetkým deťom bez rozdielu a bez vyjadrenia člena podporného tímu prípadne centra poradenstva a prevencie. Rozumieme nimi preventívne aktivity na podporu fyzického zdravia, duševného zdravia a prevenciu rizikového správania.
2. *Cielené PO:* sú poskytované deťom adresne, buď na základe vyjadrenia člena podporného tímu, prípadne centra poradenstva a prevencie. Následne poskytujeme zmeny na úrovni cieľov metód a prístupov v edukácii jednotlivca. Podporné aktivity na rozvoj pohybového aparátu a činnosti na podporu socializácie u marginalizovaných /ostrakizovaných/ detí.
3. *Špecifické PO:* poskytované individuálne na základe vyjadrenia centra poradenstva a prevencie.

Kľúčové stratégie MŠ sv. anjelov strážcov pri zavádzaní PO:

- Zabezpečovanie priestorov MŠ v kontexte odstraňovania bariér a tvorbe bezpečného prostredia pre všetky deti.
- Tvorba lokálneho prostredia pre deti s poruchou percepcie a hroziacim presýtením vonkajšími audio- vizuálnymi podnetmi.
- Poskytovanie diétného stravovania v dikcii vyjadrenia odborného lekára.
- Možnosť individuálnej/ skupinovej špeciálnopedagogickej intervencie.
- Aktivity na dodatočné rozvíjanie pohybového aparátu detí a správneho držania tela.

6. Učebné osnovy

Učebnými osnovami školského vzdelávacieho programu sú vzdelávacie štandardy vzdelávacích oblastí Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách.

Obsah vzdelávania sa vymedzuje v týchto vzdelávacích oblastiach:

- Jazyk a komunikácia
- Matematika a práca s informáciami
- Človek a príroda

- Človek a spoločnosť
- Človek a svet práce
- Umenie a kultúra
- Zdravie a pohyb

Výkonové štandardy sú obsahom výchovno-vzdelávacej činnosti v MŠ, prelínajú sa v desiatich **obsahových celkoch** (príloha), ktoré sú v časovom trvaní jeden mesiac. Obsahové celky v sebe zahŕňajú týždňové témy. Nakoľko ide o materskú školu, ktorej zriaďovateľom je Rímskokatolícka cirkev – Biskupstvo Nitra, výchovno-vzdelávacia činnosť je obsahovo **rozšírená o duchovnú zložku**, ktorá tvorí v každom obsahovom celku **samostatnú tému** zohľadňujúcu základy viery a aktuálny liturgický kalendár.

Materská škola svätých anjelov strážcov poskytuje deťom popri kvalitnej výchove a vzdelávaní i **zodpovednú duchovnú a mravnú formáciu** primeranú veku dieťaťa.

Princípy plánovania výchovno-vzdelávacej činnosti podľa školského vzdelávacieho programu Poznávaj srdcom:

Harmonogram denných aktivít a cielené vzdelávacie aktivity sa v našej materskej škole plánujú a realizujú tak, aby bol pokrytý celý vzdelávací obsah Štátneho vzdelávacieho programu. Učiteľky pritom zohľadňujú aktuálnu úroveň spôsobilostí detí v danej triede a vekovej kategórii detí.

Pri plánovaní výchovno-vzdelávacej činnosti učiteľky vychádzajú:

- zo zamerania a cieľov výchovy a vzdelávania materskej školy
- z obsahu Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách a u detí v predškolskom veku aj z povinného dokumentu Predprimárne vzdelávanie **Spríevodca cieľmi a obsahom**
- z úrovne a individuálnych možností detí v triede, na základe ktorých učiteľka pri plánovaní výchovno-vzdelávacej činnosti tieto osobitosti detí zohľadňuje používaním vhodných metód a foriem výučby
- z materiálno-technických a priestorových možností a podmienok
- z personálneho zabezpečenia výchovy a vzdelávania (možnosti spolupráce s ďalšími subjektmi)
- z aktuálnych a reálnych možností, ktoré má naša materská škola v danej lokalite

7. Vyučovací jazyk

Výchova a vzdelávanie v Materskej škole Svätých anjelov strážcov v Nitre sa uskutočňuje **v slovenskom jazyku.**

8. Hodnotenie detí

Absolvent predprimárneho vzdelávania má byť pripravený na vzdelávanie v škole po stránke vedomostnej, duchovnej, mravnej, psychickej, citovej i telesnej. Počas navštevovania materskej školy je potrebné mať priebežne obraz o jednotlivých deťoch, ich úrovni zvládania úloh, ktoré vyplývajú z výkonových štandardov uvedených v Štátnom vzdelávacom programe.

Ide vlastne o plánované i neplánované zisťovanie stavu dieťaťa počas pobytu v materskej škole, ale tiež o porovnávanie stavu dieťaťa podľa vopred stanovených noriem s objektívnou realitou. Dôležitá je pri hodnotení dieťaťa i úzka spolupráca s rodičmi.

Na poznávanie a zisťovanie rozvoja osobnosti dieťaťa, ale tiež efektivity edukačného procesu slúži **pedagogická diagnostika**. Pedagogická diagnostika sa vedie na začiatku školského roka (vstupná), priebežne počas školského roka (priebežná) a na konci školského roka (výstupná).

Pedagogickí zamestnanci hodnotia dieťa prostredníctvom metód:

a) pozorovanie

Pozorovanie detí prebieha počas celého dňa v MŠ (pri riadených výchovno-vzdelávacích aktivitách, ale tiež pri spontánnych hrách detí i sebaobslužných činnostiach).

Prostredníctvom pozorovania sa pedagogický zamestnanec sústreďí na poznávanie osobnostných vlastností detí, psychických stavov, sociálnych vzťahov, ale i ostatných javov, ktoré sú nevyhnutné na spoznanie individuality každého dieťaťa.

b) rozhovor

Počas rozhovoru s dieťaťom môže pedagogický zamestnanec hodnotiť javy a fakty, ktoré nie je možné zistiť priamym pozorovaním dieťaťa.

c) analýza produktov detí

Pedagogický zamestnanec pozoruje práce detí (výtvarné práce, pracovné listy a pod.) a analyzuje ich.

d) **portfólio**

Podporuje individuálne hodnotenie dieťaťa vzhľadom k jeho osobnému rozvoju. Portfólio zhromažďuje produkty prác detí (výtvarné diela , pracovné listy a pod.) za určité obdobie (zväčša jeden školský rok). Umožňuje učiteľke, príp. rodičovi, získať informácie o napredovaní dieťaťa, prípadne jeho stagnácii v určitej oblasti.

e) **slovné hodnotenie**

Slovné hodnotenie je jedným z najdôležitejších metód hodnotenia dieťaťa v materskej škole, nakoľko osobná pochvala a povzbudenie je silným motivačným činiteľom pre dieťa. Našou prioritou je hodnotiť osobný pokrok dieťaťa s dôrazom na jeho individuálne osobitosti.

Súčasťou hodnotenia je aj **sebahodnotenie** detí, možnosť obhájiť svoje správanie, konanie, hľadanie riešení.

Významným komponentom práce učiteliek materských škôl je evaluačná práca. Napomáhajú pri nej **evaluačné otázky**, ktoré sú treťou rovinou Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (učiteľka si vytvára i mnohé ďalšie evaluačné otázky). Prispievajú k riadenému a funkčnému procesu vyhodnocovania detského učenia a pokroku. Práca s evaluačnými otázkami je vnútrotriednym vyhodnocovaním vykonávaným učiteľkou.